

Kids

RUOSTEKIUSVA

RITVA TOIVOLA

KIDS

RUOSTEVUUSA

RITVA TOIVOLA

Ritva Toivola

Ruosteusva

SAGA Egmont

Ruosteusva

Cover image: Shutterstock
Copyright © 2001, 2022 Ritva Toivola and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788728432570

1st ebook edition
Format: EPUB 3.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

1.

Meren yllä oli ollut jonkin aikaa outoa punaruskeaa sumua. Sitten se hälveni, mutta kauas lounaiselle taivaanrannalle oli auringonlaskun aikaan kohonnut korkea, ruosteen värinen pilvi. Se ei ollut niin kuin muut pilvet. Se ei liikkunut lainkaan paikaltaan.

Feea oli juossut joka aamu rantakalliolle katsomaan meren yli ja ihmettelemään sitä. Pilvi oli yhä siellä, se kohosi kuin mahtava, kumpuileva vuoristo kaukana taivaanrannassa.

- Se on varmaankin Oron kaupungin yllä, Feean isä sanoi.

- Mitähän siellä tapahtuu? Onko se ilotulitus? Vietetäänkö kaupungissa juhlaa? Feea arvaili. Hän oli lukenut paljon, se olikin yksi harvoista huveista hänen kotonaan syrjäisellä Simpukkasaarella, ja kirjoista hän tiesi, että ihmiset Oron kaupungissa järjestivät usein hilpeitä juhlia.

Hänen vanhempansa eivät osanneet vastata. He eivät tienneet, miten ihmiset viettivät aikaansa Orossa tai muissakaan suurissa kaupungeissa. He olivat aina asuneet Simpukkasaarella, eivätkä olleet koskaan käyneet mantereella.

- Ei se näytä ilotulitukselta, isä sanoi. - Ehkä siellä on tulipalo. Mutta jos se on savua, niin minkä vuoksi tuuli ei hajota sitä?

- Minä haluaisin niin mielelläni nähdä Oron karnevaalit ja tanssia kaduilla muiden mukana, Feea huokasi.

- Sinä ehdit vielä käydä siellä vaikka kuinka monta kertaa elämäsi aikana, hänen äitinsä sanoi. - Sinä olet liian nuori. Odota nyt vielä muutama vuosi.

Niin kai, mutta minä haluaisin mennä Oroon juuri nyt, Feea mietti itsekseen.

Yöllä Feea pyöriskeli vuoteessaan saamatta unta ja pohti Oron yllä näkemäänsä pilveä. Hänestä alkoi tuntua yhä enemmän, että se oli jonkinlainen viesti, merkki hänelle lähteä matkaan.

Ennen niin eristyneen Simpukkasaaren elämä oli viime vuosikymmeninä muuttunut. Sen asukkaat eivät aikaisempina vuosisatoina olleet juuri lainkaan tekemisissä muiden kanssa, mutta nykyisin, kun Anubis-planeetan kansat liikkuvat enemmän merillä ja rakensivat yhä suurempia laivoja, muutamat alukset alkoivat poiketa myös Simpukkasaarelle.

Saarelaiset kävivät laivojen kanssa kalakauppaa, ja ennen kaikkea heillä oli myytävänä harvinaisen kauniita ja suuria helmiä, joita saaren vesistä joskus löydettiin.

Sivistys ja tieto olivat tulleet saarelle laivojen mukana. Nuoret olivat saaneet kuulla, miten muualla maailmassa elettiin. He eivät enää tyytyneet vaatimattomiin kotioloihinsa, vaan kaipasivat pois.

Monet Simpukkasaaren nuorista olivatkin matkustaneet maailmalle, useimmat heistä Oroon. Myös Feean serkku, Firole, oli muuttanut sinne pari vuotta sitten.

Firole oli päässyt töihin muotiliikkeeseen, jossa ommeltiin naisten vaatteita ja Feea oli saanut häneltä innostuneita kirjeitä. *Tule sinäkin tänne, Firole oli kirjoittanut. Tutustut uusiin ihmisiin. Et arvaakaan miten hauskaa täällä on.*

Serkku oli kuvannut Feealle elämänsä kaupungissa sillä tavoin, että Feea oli joutunut miltei vastustamattoman kaukokaipuun valtaan. Kovin monta kirjettä hän ei saanut, sillä Fiolen työpäivät olivat pitkiä ja iltaisin hän oli väsynyt.

Viimeisin kirje oli tullut kaksi kuukautta sitten ja sen mukana oli ollut myös kirja, jossa kerrottiin Orosta.

Feea oli lukenut kirjan moneen kertaan.

Kirjassa kuvattiin Oron komeita rakennuksia, vilkkaita katuja, toreja ja kauppapuoteja, joista saattoi ostaa mitä tahansa, loisteliaita juhlia, joita kaupungin asukkaat järjestivät useasti vuodessa ja Oron ruhtinattaren komeaa palatsia, jonka veroista ei ollut muualla koko Anubis-planeetalla.

Feea oli puhunut vanhemmilleen halustaan lähteä Oroon monta kertaa.

Mutta vanhemmat vastustivat ajatusta jyrkästi.

Fiole oli eri asia, he sanoivat, hän saattoi muuttaa pois kotoaan milloin halusi, koska oli jo täysi-ikäinen. Feea ei olisi sitä vielä moneen vuoteen. Heidän mielestään ei merkinnyt mitään, että Feea tunsi itsensä melkein aikuiseksi.

Feea yritti selittää, että hän kaipasi elämäänsä muutakin kuin pelkkää arkipäiväistä aherrusta.

Kotisaarella saattoi vain kalastaa, sukeltaa helmiä ja syötäviä leviä merenpohjasta ja paimentaa vuohia. Ihmisiä saarella oli vain vähän, kaikki samoja ikäviä vanhoja tuttuja. Eivätkä saarelaisten vaatimattomat juhlat olleet mitään verrattuna Oron komeisiin karnevaaleihin.

- Simpukkasaarella ei tapahdu ikinä mitään, Feea valitti.

Keskustelu muuttui usein riidaksi ja vanhemmat pysyivät jyrkästi kannassaan.

Mikään ei auttanut, ei sekään, ettei Feea olisi pyytänyt heiltä mitään matkaansa varten. Hänellä oli rahaa itsellään. Hän oli löytänyt kaksi kallisarvoista helmeä ja myynyt ne helmilaivaan. Hän väitti vanhemmilleen saaneensa helmistään niin paljon Oron rahaa, että pääsisi hyvin alkuun kaupungissa.

Vanhemmat eivät uskoneet häntä, eikä hän saanut heiltä lupaa.

Sitten minä lähden luvatta, Feea oli ajatellut. Hän oli päättänyt karata ja suunnitellut kaiken etukäteen tarkasti.

Hän ei matkustaisi helmiä hakemaan tulevassa laivassa, vaan omalla purrellaan. Sen vuoksi hän oli jo heti Fiolen viimeisimmän kirjeen saatuaan alkanut huolellisesti kunnostaa purjevenettään matkaa varten.

Vene oli nyt loistokunnossa. Hän tiesi olevansa hyvä purjehtija, mutta vielä hän ei ollut päättänyt, koska lähtisi.

Feea makasi vuoteessaan ikkunan vieressä, josta näki tähtitaivaan.

Varjokuun sirppi näkyi ikkunan ylänurkassa, ja kun se oli kulkenut ohi, sitä seurasi Hopeakuun kalpea puolikas. Hän kääntelehti ja yritti saada unta, mutta ei onnistunut. Vihdoin Feea heitti peitteet yltään ja nousi istumaan sängyssä.

Hänen valkoinen kissansa, joka oli nukkunut vuoteen jalkopäässä, heräsi myös, venytteli itseään ja naukaisi kysyvästi.

- Minä lähden Oroon, Valkotassu. Minä en jaksa enää odottaa, Feea kuiskasi.

Hän nousi vuoteesta ja yritti liikkua niin hiljaa kuin mahdollista.

Isä ja äiti nukkuivat viereisessä huoneessa, jonne ovi oli raollaan. He vaelsivat onnellisten unten mailla ja Feea kuuli isänsä kuorsaavan hiljaa.

Feea tiesi täsmälleen, mitä kaikkea tarvitsisi mukaansa. Hän oli ajatellut sitä monta kertaa.

Hän pakkasi pieneen reppuun evästä ja puki ylleen merivaatteet. Veneessä valmiina olivat jo vesitynnyri, varavaatteet, kompassi ja kartta piilotettuina etutuhdon alle.

Ennen lähtöään Feea kaivoi salaisesta kätköstään kirjeen, jonka senkin hän oli jo kauan sitten kirjoittanut valmiiksi tätä hetkeä varten. Hän osasi sen sisällön ulkoa.

Rakkaat vanhemmat!

En halua pahoittaa teidän mieltänne, mutta niin kuin tiedätte, olen jo kauan halunnut lähteä Fiole-serkun luo Oroon. Teidän ei tarvitse olla minusta huolissanne, sillä minulla on rahaa mukana ja osaan kyllä pitää puoleni. Heti kun olen päässyt perille, etsin käsiini laivan, joka kuljettaa postia Simpukkasaaarelle. Lähetän teille sen mukana kirjeen ja kerron mitä kuuluu.

Voikaa hyvin! Feea

Feea jätti kirjeen pöydälle ja hiipi ovesta ulos.

Kun hän juoksi sileitä kallioita pitkin alas rantaan ja vilkaisi taakseen, hän näki kissansa juoksevan perässään.

Hän pysähtyi odottamaan sitä.

– Voi, Valkotassu, palaa kotiin, hän sanoi, kun kissa kipitti naukuen kiehnäämään hänen jalkoihinsa. – En minä ole menossa kalastamaan vaan pois kotoa. Minun tulee kyllä ikävä sinua ja isää ja äitiä. Mutta minun täytyy lähteä.

Feea kyykistyi silittämään kissaa ja tunsi, miten kyyneleet nousivat hänen silmiinsä. Hän pyyhkäisi ne nopeasti pois, ettei olisi tullut katumapäälle, ja jatkoi puolijuoksua kalaaittojen ja niiden vierillä kuivumassa olevien verkkojen ohi alas laiturille, johon hänen purjeveneensä oli kiinnitetty.

Hän heitti tavaransa veneen pohjalle, hyppäsi itsekin siihen ja irrotti sukkelasti kiinnitysköyden.

Valkotassu oli seurannut häntä laiturille saakka. Sen tapana oli saattaa Feeaa, kun tämä meni kalastamaan.

Usein se oli myös tytön palatessa istunut laiturilla odottaen saavansa makupaloja saaliista. Veneeseen se ei ollut koskaan suostunut tulemaan.

Jos Valkotassu jää nyt odottamaan, se odottaa turhaan, Feea ajatteli.

Feea nosti keulapurjeen ja ohjasi veneen pois rannan karikoista. Kun hän kääntyi katsomaan taakseen, hän näki kissan yhä istuvan valkoisena läiskänä laiturilla ja katselevan hänen jälkeensä.

Purjekangas paukahti ja pingottui puolipallon muotoiseksi, vettä loiskahti partaan yli peräsimestä istuvan Feean päälle. Tuuli puhalsi luoteesta ja vene eteni nopeasti laitamyötäisessä.

Feea tunsu olonsa riemukkaaksi. Hän oli vihdoinkin uskaltanut lähteä!

Kotisaari näkyi enää vain pienenä taivaanrannassa, kun Feea saavutti merivirran. Hän antoi sen tarttua alukseensa, sillä virta vei häntä oikeaan suuntaan, etelään ja Oroa kohti.

Simpukkasaari ei ollut kovin kaukana mannermaasta, mutta se oli voimakkaan merivirran ympäröimä. Saaren asukkaat olivat ennen pelänneet sitä. Kalastajat olivat varoneet joutumasta merivirran vaikutuspiiriin, sillä he luulivat, että se kuljetti siihen joutuneet purret maailmankaikkeuden laidan yli.

Kauan sitten saaren asukkaat olivat jopa luulleet olevansa ainoat ihmiset koko maailmankaikkeudessa. Ympäröivä meri oli ollut heidän mielestään vain osa avaruutta, johon se liittyi kaukana horisontissa. He olivat uskoneet, että yötaivaalla loistavat tähdet olivat samanlaisia saaria kuin heidän kotisaarensa. Tähtiin oli vain niin pitkä matka, ettei niihin päässyt purjehtimalla.

Ajat olivat kuitenkin muuttuneet, eikä Feea tuntenut pelkoa merivirtaa kohtaan. Hän oli tutkinut kirjoja ja tiesi,

että virta kuljettaisi hänet mantereelle lähelle Oron kaupunkia.

Hänellä oli mukanaan kartta ja kompassi ja hän tunsu mielensä rohkeaksi.

Merivirrassa ei kuitenkaan ollut helppo purjehtia. Se oli voimakas ja nopea, ja Feealla oli täysi työ väistellä jäälauttoja, jotka virta oli tuonut mukanaan kaukaa sieltä, missä meri oli jään peitossa.

Aamu valkeni, eikä Feea hellittänyt otettaan ruorista edes syödessään eväitään, leipää ja kuivattua kalaa, tai ryypätessään vesipullostaan.

Keskipäivällä hän näki kuohudelfiiniparven ja ilahtui.

Delfiinit hyppelivät meren pinnan ylle, vetivät ilmaa keuhkoihinsa ja sukelsivat taas. Ne olivat matkalla samaan suuntaan kuin Feeakin. Hän olisi halunnut jututtaa niitä hiukan, mutta ne eivät vastanneet kutsuun, jatkoivat vain kisailuaan ja sukelsivat viimein näkymättömiin.

Virran vauhti heikkeni vähitellen.

Feean kädet olivat kipeytyneet peräsimen pitelemisestä, ja illan tullen hän oli niin väsynyt, että silmät olivat väkisinkin mennä kiinni.

Hän huomasi torkahtelevansa, vaikka kuinka yritti pysytellä valveilla, ja olisi mielellään jo laskenut ankkurin voidakseen nukkua hieman. Mutta hän oli avomerellä, eikä lähistöllä ollut saaria, joiden suojassa olisi voinut yöpyä. Oli vain pystyteltävä hereillä ja jatkettava matkaa.

Kun pimeä laskeutui, Feeasta tuntui kuin hänen silmänsä olisivat olleet täynnä hiekkaa, ja lopulta hän kaikista ponnisteluistaan huolimatta nukahti. Hänen kätensä irtosivat peräsimestä ja hengitys sai unen rytmin.

Vene pyöri hitaasti ympyrää merivirrassa ja kulki sen mukana.

Lokkiparvi lensi veneen ylitse ja laskeutui matalammalle katsomaan, olisiko siinä tuoretta kalaa, mutta Feea ei

herännyt niiden ääniin.

2.

Sää lämpeni Lumen kaupungissa vasta kevätkuun puolivälissä. Meren jää oli alkanut sulaa ja vihdoinkin siihen saatettiin avata laivaväylä.

Ensimmäinen laiva talven jälkeen pääsi tulemaan satamaan. Se oli parin viikon verran myöhässä tavallisesta aikataulustaan.

Laivan lastina oli hedelmiä, joita kaupungissa ei ollut nähty koko talven aikana, ja kaikki kaupunkilaiset olivat sitä vastassa satamassa, sillä se toi mukanaan myös postia.

Mamottipäällikön poika Ulmos sai viestin, jota oli jo kauan odottanut. Kirjeen oli lähettänyt Hopeaseppä, ja se sisälsi vain muutaman rivin, kutsun saapua pian Oron kaupunkiin. Laivan piti lähteä takaisin muutaman päivän kuluttua ja Ulmos luuli voivansa matkustaa sen mukana.

Mutta sitten tapahtui jotakin odottamatonta.

Eteläiseen taivaanrantaan, sinne missä Oro sijaitsi, kohosi ruosteenpunainen outo pilvi. Pian se täytti koko horisontin. Pilvi nousi yhä korkeammalle ja punainen usva ajelehti meren jäätä pitkin kohti Lumen kaupunkia.

Vanhimmat Lumen kaupungin asukkaista tiesivät, mitä se merkitsi, sillä sukupolvea aikaisemmin joku oli tuonut Turmankukaksi nimitetyn mustan meteorin kaupunkiin. Sen levittämä turmiollinen usva oli ollut vähällä aiheuttaa kaupungissa sisällissodan.

Usva ei tällä kertaa levinnyt kaupunkiin saakka, ja kaupunkilaiset huokasivat helpottuneina, kun sumuseinämä pysähtyi meren jälle, pitkän matkan päähän sataman suuta vartioivasta kallioisesta Haahkasaaresta.

Turmankukka oli saatu tuhottua, mutta kaupungissa oli viime aikoina alettu kertoa huhua, että planeetalle aikoinaan pudonneista seitsemästä meteorista suurin oli vielä jäljellä ja että se oli piilossa Oron kaupungin alla.

Ihmiset tuijottivat merelle pelokkaina ja äänettöminä. – Orossa soditaan, he sanoivat toisilleen.

Nähdessään ruosteusvapilven Ulmos päätti, että hänen täytyi lähteä matkaan heti. Hänellä ei ollut malttia odotella niitä kolmea päivää, jotka vielä olivat jäljellä laivan lähtöön.

Hänen isänsä ja Kiisla-veljensä, vastustivat ensin hänen aiettaan. Heidän mielestään olisi ollut viisaampaa odottaa sumun haihtumista. Ulmos oli kokematon ja saattaisi eksyä jäällä, he sanoivat, mutta hekin arvelivat, että ruosteusvapilven kohoaminen Oron yläpuolelle oli paha merkki.

Ulmos väitti, että jos hän ei lähtisi matkaan heti, olisi samantekevää, lähtisikö hän ollenkaan. Hän saapuisi ehkä Oroon liian myöhään. Hopeaseppä tarvitsi apua juuri nyt taistelussaan Mustaa meteoria vastaan.

Oli kelirikon aika, jolloin jäällä oli kaikkein vaikeinta liikkua. Jään kantokyvystä ei voinut olla varma, ja sen vuoksi Ulmos päätti ottaa kulkuvälineeksi kelirikkoaluksen.

Kelirikkoalus muistutti kalastajavenettä, jossa oli tavallista vahvempi purje, ja se oli raudoitettu kestäämään jäiden seassa liikkumista. Veneen alla oli irrotettavat jalakset, mutta myös peräsin ja köli, niin että sillä saattoi purjehtia veteen jouduttuaan.

Eteneminen oli hidasta, sillä kaakkoistuuli puhalteli laiskasti ja Ulmos joutui kuljettamaan kömpelöä kelirikkoalusta enimmäkseen työntämällä sitä rosoista jäätä pitkin.

Hän seurasi puoliksi sulanutta talvitietä, joka oli kovien talvien vuoksi voitu jo kahtena peräkkäisenä talvena avata jään yli Urumin kylään saakka.

Urumissa jäät olisivat varmasti jo sulaneet, ja hän arveli voivansa jatkaa sieltä laivalla Oroon.

Ulmos huomasi melkein heti, ettei vanhasta talvitiestä ollut paljon apua. Aurinko oli sulattanut jäätä, ja tie oli paikoitellen hävinnyt näkyvistä. Hän luotti silti onneensa ja uskoi kulkevansa oikeaan suuntaan. Jos hän onnistuisi pääsemään vanhan talvitien varrella oleville Kalastajasaarille, hän osaisi kyllä sieltä eteenpäin.

Puolenpäivän aikaan, kun Lumen kaupunki oli jo hävinnyt horisonttiin, Ulmos saavutti punaisen sumun. Se oli hänen edessään kuin seinä. Hän epäröi hetken, mutta valinnan mahdollisuutta ei ollut, ja niin hän tunkeutui sen sisään.

Sumun keskellä ei ollut pimeää, aurinko paistoi kyllä, mutta Ulmos ei voinut nähdä montakaan metriä eteensä. Kummallinen himmeämpunainen valo ympäröi hänet joka puolelta.

Oli hiljaista, ainoa kuuluva ääni oli hänen purtensa jalasten valittava kitinä. Ulmos kaipasi lokkien kirkunaa. Niitä oli avatun laivareitin myötä saapunut jo lentelemään Lumen kaupungin ylle, mutta täällä lokit olivat varmaan pelästyneet punaista usvaa ja paenneet jonnekin.

Hän yritti säilyttää suuntansa kompassin avulla, jota hän piti näkyvissään veneen istuimella, mutta pian hän arveli joutuneensa eksyksiin. Kalastajasaarten olisi pitänyt ilmestyä jo näkyviin, mutta hän oli yhä avoimella merenselällä.

Kun hän vähän aikaa myöhemmin ohitti kalliosaaren, joka muistutti muodoltaan jättilhyljettä, hän oli eksymisestään aivan varma. Sellaista saarta ei ollut vanhan talvitien varrella.

Ulmos alkoi pelätä hiukan. Ympärillä leijuva usva ahdisti hänen mieltään. Hänelle tuli tunne, että usva oli elävää, se piti häntä silmällä, tarkkaili jollakin lailla. Ehkä juuri se oli

eksyttänyt hänet. Hän mietti, miksei tuuli, joka nyt puhalsi navakampana purjeeseen, pystynyt lakaisemaan sitä pois.

Minä en saa ruveta pohtimaan usvaa, en saa pelätä sitä, muuten se saa minusta vallan, Ulmos ajatteli. Hän työnsi vasemman kätensä takkinsa sisälle ja puristi lujasti sinihopeariipusta, joka oli hänen kaulallaan. Hän toivoi riipuksen suojelevan häntä tällä retkellä.

Oli parasta keskittyä matkantekoon, hän päätti.

Usvan lisäksi oli muitakin vaaroja. Hän saattaisi milloin tahansa joutua niin heikolle jälle, ettei se enää kestäisi hänen purtensa alla.

Pimeän tultua Ulmos sytytti lyhdyn, väänsi sydämen pienelle, sillä hänellä ei ollut varaa tuhлата polttoainetta, ja kulki jonkin aikaa sen niukassa valossa. Hopeakuun vaalea puolikas ja Varjokuun sirppi häämöttivät usvaseinän takana. Niitä tuskin näki.

Eteneminen kävi pian niin vaikeaksi, että hän päätti yöpyä veneessään. Hän laski purjeen ja kääriytyi mukaan ottamaansa peittoon ja nukahti siinä samassa.

Ulmos heräsi pimeässä siihen, että jää kumisi ja tärähteli hänen purtensa ympärillä, ja kavahti säikähtäen istumaan.

Jää tömisi yhä voimakkaammin. Äänet tulivat kohti, ne lähestyivät hänen venettään.

Kuut olivat muuttaneet paikkaa taivaalla ja sumukin oli hälvennyt hiukan, mutta usvaa kierteli kuitenkin yhä hänen ympärillään. Sen keskellä näkyi liikettä. Suuret möhkälemäiset olennot tallustivat suoraan hänen purttaan kohti.

Ne olivat meriliskoja, jotka tulivat etelästä ja olivat matkalla pohjoiseen.

Oli mahdotonta siirtyä pois liskojen kulkureitiltä, sillä ne etenivät niin laajana rintamana, ettei Ulmos tiennyt mihin paeta. Ja jos hän olisi juossut jonnekin sumun keskelle, hän

ei kenties olisi enää palatessaan löytänyt alustaan. Niinpä hän yritti malttaa mielensä ja jäi paikalleen veneeseen.

Ensimmäinen merilisko ilmestyi näkyviin hänen vasemmalta puoleltaan.

Lisko ei ollut kovinkaan kookas. Sen vasaramaisen kyhmyn koristama päälaki keikkui veneen maston huipun alapuolella. Ohimennessään se päästi karjahduksen, joka melkein lukitsi Ulmoksen korvat. Toiset meriliskot vastasivat sille.

Koko liskolauma kulki laiskasti ja hänestä välittämättä veneen ohitse. Siinä oli suuria ja pieniä otuksia, niiden raskaat askelet tärisyttivät venettä, ja hän kuuli suomuisten vatsojen raapivan jäätä, kun ne tallustivat eteenpäin.

Ulmos uskoi jo selvinneensä pelkällä säikähdyksellä, kun sumun keskeltä ilmaantui vielä yksi lisko. Se oli valtava, melkein yhtä suuri kuin hänen mamottinsa Neema.

Ulmos ei ehtinyt hypätä veneestä, ja lisko töytäisi sitä niin että vene keikahti ja siirtyi jalaksiensa varassa kauemmas.

Otus kääntyi katsomaan venettä ja jäi hetkeksi tuijottamaan. Se lipoi kaksihaaraista kieltään ja sähähti, mutta sitten se käänsi selkänsä ja jatkoi tallusteluaan muun lauman perässä.

Jäällä oli nyt ihan hiljaista. Väsynyt Ulmos vaipui uudestaan uneen ja heräsi vasta päivän sarastukseen.

Sumu oli osittain haihtunut yön aikana. Sumupyörteitä ja nauhamaisia sumuriekaleita kierteli vielä siellä täällä, mutta nyt hän näki paljon selvemmin ympärilleen.

Mannerta ei ollut missään ilmansuunnassa ja kaksi koillisessa näkyvää matalaa saarta olivat hänelle täysin vieraita. Ulmos huomasi joutuneensa hyvin kauas Urumiin johtavasta talvitiestä ja määränpäästään.

Kenties hänen olisi pitänyt sittenkin matkustaa laivalla.

Kun Ulmos huomasi, että kompassi oli kadonnut purren istuimelta, hänen mielialansa painui yhä matalammaksi. Varmaankin se oli pudonnut silloin kun merilisko oli töytäissyt häntä.

Hän nousi veneestä, etsi ympäriltään jäältä ja löysikin kompassin hetken kuluttua. Se oli murskautuneena meriliskon veden täyttämässä jalanjäljessä, jota peitti yön aikana muodostunut ohut jääkansi.

Myös purren jalakset olivat jäätyneet kiinni, ja Ulmos joutui ponnistamaan kaikki voimansa saadakseen sen irrotetuksi ja voidakseen jatkaa matkaa.

Kompassia ei enää ollut, mutta lounaisessa taivaanrannassa näkyi korkea ja uhkaava ruosteenpunainen pilvi, joka pysyi paikallaan.

Ulmos arveli, että sen avulla saattoi kyllä suunnistaa.

Vähän ajan kuluttua edessä näkyi tumma nauha, joka leveni Ulmoksen lähestyessään sitä. Jääkenttä loppui, hän oli tullut avomeren ääreen.

Hän työnsi venettään lainehtivaa merta kohti. Jää paukahteli silloin tällöin hänen ympärillään railon syntyessä, se rusahteli ja notkui, mutta kantoi kuitenkin vielä.

Päästyään lähelle jään reunaa Ulmos irrotti jalakset, juoksi pitkin murenevaa jäätä purttaan työntäen niin pitkälle kuin uskalsi ja hyppäsi siihen.